

N°. 886.

Coöperatieve Stoomzuivelfabriek „De Toekomst”, te
Rinsumageest, gemeente Dantumadeel.

Heden verschenen voor mij, Willem Hellema, notaris, te
Dantumawoude:

Marten Kingma, Alle Jans Annema, Ype Veenstra, Symen
Hoekstra, Jan Zijlstra, Berend Pieters de Vries, Jan Deelstra,
Harm Slied, Hendrik Hoekstra, Jan Oeges Monsma, Uilke
van der Zwaag, Hendrik Klazes Talma, Thomas Leijenaar,
Johannes Hesling, Sybren Aukes de Boer, Meindert Klazes
Talma, Pieter Dirks Talma, Herre Klazes Boskma, Klaas
Wytzes de Jong, Dirk Kooistra, Arnoldus Wiegersma, Geert
Lieuwes van der Bij, Kornelis Dirks Boersma, Anne Martens
van der Mark, Klaas Jans van der Zwaag, Klaas Durks Talma,
Tjisse Akkerman, Hessel Sikkema, Johannes Talsma, Eebele
Lieuwes Talsma, Bartele Meinderts van der Hoek, Symen
Bersma, Hendrik Martens Woudstra, Mient Alles de Vries,
Thijs Jellema, Pieter Hellinga, Arnoldus Feddema, Tjeerd
Epema, Gerrit Ferwerda, Frederik Jan Helder, Wybe Lieuwes
van der Bij, Wiltje Wiersma, Willem Jacobs van Dijk,
Dirk Rintjema, Jacob Bonema, Eenltje Tjeerds Straatsma,
Jacob Tuininga, allen veehouders, wonende te Rinsumageest,

Willem Rinses van Dijk, veehouder te Rinsumageest, voor zich
en als mondelinge lasthebber van Feije van der Galiën, veehouder
aldaar;

Pier Pieters de Groot, veehouder onder Sybrandahuis, voor zich
en als mondelinge lasthebber van Pieter Triemstra, veehouder
aldaar;

Rinze Ypes Poortinga, veehouder te Wanswerd aan de Streek,
Johannes Jellema, zonder beroep, te Rinsumageest, als
mondelinge lasthebber van Dirk Jellema, veehouder aldaar;

Dirk Terpstra, veehouder te Rinsumageest, voor zich en als
mondelinge lasthebber van Minne Terpstra, veehouder aldaar;

Klaas Halbesma, veehouder te Rinsumageest, voor zich en als mondeling lasthebber van Nomme Halbesma, veehouder aldaar;

Johannes Douwes de Groot, veehouder onder Lichtaard, voor zich en als mondelinge lasthebber van Douwe de Groot, veehouder te Rinsumageest en Riemer Jansma, veehouder onder Sybrandahuis;

Sake Pieters van der Wal, veehouder te Akkerwoude;

Symen Symens de Vries, veehouder te Roodkerk, voor zich en als mondelinge lasthebber van Jelle Wiltes Bottema, veehouder aldaar;

Jelte Bokkes van Dijk, veehouder te Sybrandahuis;

Berend Atzes Krol, veehouder te Lichtaard;

Dirk Reitsma, veehouder te Rinsumageest, voor zich en als lasthebber, ingevolge akte van lastgeving, geteekend in de maand December 1900, welke, na door den lasthebber, in tegenwoordigheid der getuigen en van mij notaris voor echt erkend, en ten blijke daarvan door hen allen geteekend te zijn, aan deze akte zal worden vastgehecht, van:

Maaïke Jacobs Dijkstra, weduwe Elle Boskma, Pietje Vellinga, weduwe Lieuwe Talstra, Tjitske Steringa, weduwe Aant Algra, Jeltje Murks Haarsma, weduwe Tjalling Sjoerds de Boer, Hendrik Veendorp, Taede Klaversma en Jantje Sjoerdstra; allen veehouders, wonende te Rinsumageest;

welke comparanten, zoowel voor zich als in hoedanigheid, verklaarden te hebben opgericht eene coöperatieve vereeniging voor zuivelbereiding en daarvan te hebben vastgesteld de volgende statuten:

Naam, zetel, doel en duur.

Art. 1. De vereeniging is gevestigd te Rinsumageest, ten behoeve van ingezetenen van Rinsumageest en omstreken, onder den naam van: Coöperatieve Stoomzuivelfabriek „De Toekomst”, te Rinsumageest.

Het domicilie der vereeniging en van al hare leden is ten kantore der vereeniging te Rinsumageest, gemeente Dantumadeel.

Art. 2. Het doel der vereeniging is gemeenschappelijke zuivelbereiding door de exploitatie eener **zuivelfabriek** en den verkoop van de te verkrijgen producten.

Art. 3. Om dit doel te bereiken sticht de vereeniging eene stoomzuivelfabriek op een door haar aan te koopen terrein te Rinsumageest.

De leden verbinden zich om aan de vereeniging te leveren alle melk van het rundvee der boerderij, bij ieder hunner in gebruik, met uitzondering alleen van die melk welke zij voor huishoudelijk gebruik benoodigd zijn, terwijl de vereeniging zich verbindt de melk te ontvangen, met uitzondering echter van de zoodanige die voor verwerking ongeschikt wordt geacht, terwijl het bestuur in sommige gevallen aan de leden vrijheid kan verleenen kleine hoeveelheden melk voor huishoudelijk gebruik aan derden af te staan.

Art. 4. Op den Zondag mag de melk des morgens naar willekeur en des avonds niet worden geleverd. De levering van deze avondmelk geschiedt des Maandagsmorgens op de gewone wijze. Melk die op Zondagmorgen thuis wordt gehouden mag niet aan de fabriek worden geleverd.

Voor het vervoer der melk van den Zondagmorgen wordt door belanghebbenden gezorgd; het vindt echter plaats voor rekening der vereeniging.

De fabriek moet des Zondagsmorgens 8 uur gesloten zijn.

Art. 5. De vereeniging verkoopt de verkregen producten en verdeelt de zuivere opbrengst onder de leden, naar verhouding der door elk geleverde melk, berekend per kilogram. Bij huishoudelijk reglement zal worden bepaald of bij de berekening van de waarde der melk het vetgehalte al of niet als maatstaf kan worden aangenomen.

Art. 6. Onder zuivere opbrengst wordt verstaan de verkoopprijs der verkregen producten na aftrek van alle kosten op de exploitatie in al haren omvang vallende. Bovendien zal jaarlijks in de rekening worden opgenomen eene som van minstens f 600 voor aflossing van het bij art. 10 benoodigde kapitaal, en eveneens eene som van f 200 voor de vorming van het in art. 11 bedoelde reservefonds.

Art. 7. Wanneer daarvan de wenschelijkheid blijkt, kan door het bestuur ook melk van niet-leden worden aangekocht.

Art. 8. De vereeniging wordt, behoudens verlenging vóór den afloop, opgericht voor den tijd van 30 achtereenvolgende jaren, aanvangende met den datum van openbaarmaking in de *Nederlandsche Staatscourant*.

Art. 9. Het dienstjaar vangt aan en eindigt 12 Mei des middags 12 uur.

Art. 10. Het voor de oprichting der vereeniging, den aankoop van het terrein, de stichting der fabriek, het aanschaffen der machines, werktuigen en gereedschappen, en in het algemeen het voor het in exploitatie brengen der fabriek benoodigde kapitaal, zal worden geleverd onder hypothecair verband van het fabrieksgebouw en bijbehorende werken en al hetgeen daartoe door bestemming behoort, en onder solidaire borgstelling of aansprakelijkheid der leden, die voor alle verbintenissen der vereeniging persoonlijk aansprakelijk zal zijn naar den maatstaf bij art. 41 dezer statuten bepaald.

Art. 11. Er wordt een reservekapitaal gevormd, waarvoor in de rekening van elk boekjaar een bedrag van minstens f 200 als vaste post en uitgaaf zal worden aangebracht totdat dit fonds met inbegrip van de gekapitaliseerde rente, een bedrag van f 2000 heeft bereikt.

Uit dit fonds zullen de teruggaven geschieden bedoeld bij art. 19, benevens de buitengewone onkosten die onverhoopt mochten worden gemaakt.

Ingeval het fonds dientengevolge tot beneden f 2000 daalt, zal weder aanvulling moeten plaats hebben overeenkomstig het 1ste lid van dit artikel.

Art. 12. Op de rekening der vereeniging worden, behalve de termijnen van aflossing der aan te gane geldleening en de verschuldigde rente, het honorarium van den administrateur en de belooning van het dienstbaar personeel, het benodigde voor onderhoud der gebouwen, machines en gereedschappen, voor brandstoffen, belastingen en assurantie, voor onkosten der administratie en verdere kosten van exploitatie aangebracht.

Art. 13. De rechten der leden op de baten der vereeniging en hunne aansprakelijkheid voor hare verbintenissen en schulden wordt bepaald, behoudens ieders solidaire aansprakelijkheid voor de bij art. 10 bedoelde geldleening, naar verhouding van de door ieder van hen geleverde melk.

Lidmaatschap.

Art. 14. Leden der vereeniging zijn de oprichters en zij die later als zoodanig mochten worden aangenomen. Zij storten vóór hunne eerste melkleverantie f 5 voor iedere door hen te melken koe, ter vorming van een gezamenlijk bedrijfskapitaal. Vóór 15 April van ieder jaar is ieder lid verplicht aan het bestuur op te geven hoeveel melkkoeien hij in het jaar, aanvangende 12 Mei daarna, voornemens is te houden. Bij verschil met het vorige jaar wordt de bovenvermelde inleg aangevuld of teruggegeven.

Art. 15. Tot leden kunnen vervolgens alleen worden aangenomen meerderjarige veehouders of veehoudsters in het volle genot der burgerlijke en burgerschapsrechten, die den inleg hebben betaald welke, naar omstandigheden, door de leden zal zijn bepaald.

Art. 16. Diegene die als lid wenscht te worden aangenomen, richt daartoe een schriftelijk verzoek aan het bestuur. Het bestuur brengt dit verzoek met zijn advies in de eerstvolgende ledenvergadering, ten einde daarover te beslissen en in geval van toelating daarvoor de voorwaarden vast te stellen.

Van het genomen besluit wordt door het bestuur aan den adressant hiervan binnen 8 dagen schriftelijk kennis gegeven.

Art. 17. Rechtverkrijgenden van een overleden lid kunnen, met goedkeuring van de leden, den overledene als zoodanig opvolgen. Zij geven zoo mogelijk binnen 3 maanden na het overlijden hunnen wensch daartoe schriftelijk aan het bestuur te kennen.

Art. 18. De leden der vereeniging worden geacht hunne

erfgenamen of rechtverkrijgenden te verbinden om, voor het geval deze zich met dezelfde melkerij bij de vereeniging kunnen aansluiten, daartoe over te gaan, op verbeurte van alle aanspraken of uitkeering, restitutie en mede-eigendom, tenzij hunne toelating wordt geweigerd. In dit geval wordt de uitkeering geregeld naar het volgend artikel.

Art. 19. Die om geldige redenen, ter beoordeeling van de leden, genoodzaakt is uit de vereeniging te treden, ontvangt 40 pct. van het bedrag dat door zijne melkleverantie van de bij art. 10 bedoelde leening is afgelost terug; en eveneens zijn gestorten inleg en zijn aandeel in het reservefonds, volgens de rekening van het laatst afgesloten boekjaar.

Art. 20. Als geldige reden voor uittreding wordt beschouwd:

1. overlijden;
2. het geheele opheffen van het bedrijf als veehouder;
3. vertrek naar elders.

De geldigheid van andere redenen wordt ter beoordeeling en beslissing aan de leden overgelaten.

Art. 21. Hij die uit de vereeniging wenscht te treden geeft daarvan minstens 3 maanden vóór den afloop van het dienstjaar schriftelijk kennis aan het bestuur, met opgaaf van beweegredenen.

Art. 22. Op hen die volgens het oordeel der leden zonder geldige redenen uit de vereeniging treden, is toepasselijk hetgeen bij art. 18 ten aanzien van niet toetredende erfgenamen is vastgesteld.

Zij blijven bovendien aansprakelijk voor de schulden en schaden gedurende het lidmaatschap gemaakt en geleden en zijn verplicht op de eerste aanmaning van het bestuur in de kas der vereeniging te storten f 25 per rund, van het getal dat gedurende het lidmaatschap gemiddeld door hen is gemolken.

Art. 23. Elk lid kan wegens overtreding der statuten of van het huishoudelijk reglement of wegens oneerlijke handelingen door de leden, op gemotiveerd voorstel van het bestuur, van zijn lidmaatschap vervallen worden verklaard.

Het daartoe strekkende voorstel moet op de convocatiebiljetten vermeld zijn en voor de aanneming daarvan wordt twee-derde der uitgebrachte stemmen vereischt. Op hen is van toepassing het bepaalde bij art. 22 ten aanzien van uittredende leden zonder geldige beweegredenen.

Art. 24. Leden die gedurende eenig tijdvak om door de leden gebillijkte redenen verstoken zijn van de gelegenheid om melk te leveren, behouden hunne verkregen rechten.

Art. 25. Met goedkeuring der leden kan het lidmaatschap van een lid met de verkregen rechten, zonder verplichting tot betaling van eenige contributie, worden overgedragen aan een ander, die dan geacht wordt eenvoudig in de plaats van zoodanig lid te zijn getreden.

In dit geval ontvangt het uittredend lid van de vereeniging niets terug van hetgeen waarop hij volgens art. 19 aanspraak zou kunnen maken, maar wordt zijne rekening overgebracht ten name van het nieuwe lid.

Art. 26. Een door de leden vast te stellen huishoudelijk reglement bepaalt verder de rechten en verplichtingen der leden onderling en regelt de bijzonderheden van beheer, de exploitatie der fabriek en de wijze van werken.

Art. 27. Elk verschil over de toepassing van eenig artikel dezer statuten, van het huishoudelijk reglement en gevallen waarin deze niet voorzien, worden beslist door het bestuur, behoudens recht van hooger beroep op de vergadering der leden, die alsdan beslist in het hoogste ressort.

Ieder lid verbindt zich geene quaestie in deze door den burgerlijken rechter te laten beslissen.

Bestuur, beheer en toezicht.

Art. 28. Het bestuur der vereeniging bestaat uit 5 leden, welke onder elkander verdeelen de functie van voorzitter, secretaris en penningmeester, waarvan, volgens voorschrift der wet, jaarlijks één aftreedt. Zij zijn herkiesbaar.

Zij worden gekozen uit en door de leden. Zij vervangen elkander bij onstentenis en regelen hunne werkzaamheden bij huishoudelijk reglement.

Bloedverwantschap in den tweeden graad mag in het bestuur niet bestaan.

Art. 29. Ingeval er door overlijden of anderszins vacatures in het bestuur tusschentijds ontstaan zal daarin in eene algemeene ledenvergadering zoo spoedig mogelijk worden voorzien.

Wie voor zoodanige vacature benoemd wordt treedt af op het tijdstip waarop zijn voorganger had moeten aftreden.

Art. 30. Het bestuur oefent toezicht uit over alles wat de exploitatie der fabriek betreft en vertegenwoordigt de vereeniging zoo in als buiten rechten. Tot het voeren van rechtsgedingen, het opnemen van gelden, het aankopen, vervreemden en bezwaren van onroerende goederen is de machtiging der leden noodig.

Art. 31. Zoo noodig genieten de bestuursleden jaarlijks eene vergoeding voor het gevoerd beheer, door de leden te bepalen. Zij ontvangen in elk geval restitutie van de door hen in het belang der vereeniging gemaakte kosten.

Art. 32. Het bestuur wordt bijgestaan door een secretaris-boekhouder en een beheerder der fabriek, welke beide titularissen uit eene voordracht van 3 personen, door het bestuur op te maken, door de leden worden benoemd. Hunne belooningen en verplichtingen worden bij instructie, door de vergadering van leden vast te stellen, geregeld.

De betrekkingen van beheerder en secretaris-boekhouder kunnen door de vergadering van leden, op voordracht van het bestuur, aan één persoon worden opgedragen. In dat geval kan aan dezen zoo noodig iemand worden toegevoegd die met hem het schrijfwerk verricht.

De secretaris-boekhouder stelt persoonlijke of zakelijke borgstelling tot genoegen van het bestuur, en tot een door de leden te bepalen bedrag. De deswege op te maken akte wordt ten koste der vereeniging notarieel verleden.

Het verdere fabriekspersoneel wordt door het bestuur benoemd

uit eene aanbeveling zooveel mogelijk van 3 personen voor elke opengevallen plaats, door den beheerder in te dienen, en hunne bezoldiging eveneens door het bestuur geregeld.

Bloedverwantschap of zwagerschap tot den derden graad ingesloten mag niet bestaan tusschen een der bestuursleden en den beheerder der fabriek, en evenmin tusschen deze laatste en het verdere fabriekspersoneel.

Het gevraagd of ongevraagd ontslag van alle in dit artikel genoemde personen geschiedt door hen die het recht hunner benoeming hebben.

Art. 33. Het toezicht op de handelingen van het bestuur wordt uitgeoefend door de algemeene vergadering, die eene commissie van 3 personen, uit haar midden te kiezen, daarmede kan belasten; waarvan jaarlijks volgens door hen op te maken rooster een aftreedt. Deze is niet herkiesbaar.

Art. 34. Jaarlijks worden minstens 2 algemeene vergaderingen gehouden, waarvan eene in de maand Juli en eene in de maand April. In de laatstgenoemde vergadering heeft de verkiezing plaats van een bestuurslid en van een lid der in het vorig artikel bedoelde commissie.

In de Juli-vergadering legt het bestuur de balans en exploitatie-rekening over van het op 12 Mei jl. afgesloten boekjaar. Deze rekening wordt minstens 8 dagen vóór de vergadering voor de leden ter inzage gelegd ten kantore der vereeniging.

De boekhouding geschiedt op de wijze door het bestuur in overeenstemming met het Wetboek van Koophandel te bepalen. De in het vorig artikel bedoelde commissie onderzoekt de rekening en brengt omtrent hare bevinding verslag uit. De goedkeuring der vergadering strekt voor het bestuur en den beheerder tot finale kwijting en décharge wegens zijn beheer.

Verder worden in de algemeene vergaderingen de belangen der vereeniging behandeld, alsmede die punten welke aan de orde worden gebracht.

Art. 35. Het bestuur belegt zoo dikwijls vergadering als het dat in het belang der vereeniging noodig acht en binnen 14 dagen wanneer het door minstens een-vijfde der leden noodig wordt geoordeeld. Zij moeten in het laatste geval den voorzitter hiermede schriftelijk in kennis stellen, met opgave hunner motieven.

Art. 36. Tijd en plaats van vergaderingen worden, zoo mogelijk, minstens 5 dagen te voren aan de leden bekend gemaakt bij convocatiebiljet, waarop de punten van behandeling zooveel mogelijk zijn vermeld.

Art. 37. Elk lid kan zich schriftelijk door een lasthebber ter vergadering doen vertegenwoordigen. Niemand kan als lasthebber van meer dan één lid optreden.

Art. 38. De leden stemmen naar evenredigheid van het gemiddelde aantal koeien, waarvan zij gedurende het dienstjaar de melk aan de fabriek leveren, en wel als volgt:

- van 1 tot en met 5 koeien 1 stem;
 - van 6 tot en met 10 koeien 2 stemmen;
 - van 11 tot en met 15 koeien 3 stemmen;
 - van 16 tot en met 20 koeien 4 stemmen;
 - van 21 koeien en daarboven 5 stemmen,
- zoodat door één lid voor zich niet meer dan 5 stemmen kan worden uitgebracht.

Over zaken wordt mondeling, over personen bij ongeteekende gesloten briefjes gestemd.

Staken de stemmen over eenig voorstel dan wordt het geacht te zijn verworpen.

Benoeming van personen geschiedt bij volstrekke meerderheid der uitgebrachte stemmen.

Is deze meerderheid bij de eerste stemming niet verkregen dan volgt eene tweede vrije stemming. Geeft ook deze geen vereischte meerderheid dan wordt eene herstemming gehouden tusschen het dubbeltal dat bij de tweede vrije stemming de meeste stemmen op zich vereenigde, of indien meer personen evenveel stemmen hebben verkregen, tusschen hen allen. Hij die dan de meeste stemmen op zich vereenigt is de benoemde. Bij staking van stemmen beslist het lot.

Art. 39. Van het verhandelde in de vergaderingen worden door den secretaris aantekeningen gehouden. Deze worden in de eerstvolgende vergadering voorgelezen en na goedkeuring door den voorzitter en hem geteekend.

Herziening of wijziging der statuten.

Art. 40. Dadelijk na aflossing der schuld in art. 10 bedoeld, worden deze statuten herzien.

Geen voorstel tot wijziging wordt in overweging genomen dan in eene daartoe in het bijzonder opgeroepen vergadering, waarin minstens twee-derde der leden tegenwoordig is. Tot aanneming van een zoodanig voorstel wordt drie-vierde der uitgebrachte geldige stemmen vereischt. Moet wegens het onvoldoende aantal der tegenwoordige leden de beslissing worden uitgesteld, dan wordt het voorstel in de eerstvolgende vergadering behandeld, zelfs al zijn er minder dan twee derde der leden aanwezig.

Ontbinding en vereffening.

Art. 41. Tot ontbinding der vereeniging wordt alleen dan overgegaan, wanneer minstens twee-derde der leden daartoe besluit.

Bij ontbinding der vereeniging geschiedt de vereffening harer zaken door het bestuur, dat daartoe gerechtigd en verplicht is.

De verdeeling der baten of de dekking van het tekort geschiedt tusschen hen die bij de ontbinding lid zijn, of in het jaar daaraan voorafgaande als lid zijn uitgetreden in verhouding als volgens art. 5.

De vereffening geschiedt volgens wettelijke voorschriften.

Art. 42. Voor zooverre daarvan bij deze statuten niet uitdrukkelijk is afgeweken, wordt deze vereeniging geregeerd door de bepalingen der wet van 17 November 1876 (*Staatsblad* n°. 227).

Verschenen personen zijn mij notaris bekend.

Waarvan akte in minnoot, is opgemaakt te Rinsumageest 27 December 1900, in tegenwoordigheid van Enne Kaspersma,

oproeper, en Jacob Jelles van der Veen, voerman, beiden wonende te Dantumawoude, als mij bekende getuigen.

Onmiddellijk na voorlezing is deze akte geteekend door de verschenen personen, de getuigen en door mij notaris.

(Geteekend:) M. L. Kingma, A. J. Annema, W. R. v. Dijk, I. Veenstra, S. J. Hoekstra, J. Zijlstra, B. P. de Vries, J. A. Deelstra, H. Sliep jr, H. Hoekstra, J. O. Monsma, U. J. v. de Zwaag, H. K. Talsma, T. S. Leijenaar, Johs. Hesling, S. A. de Boer, M. K. Talma, P. D. Talma, H. K. Boskma, K. W. de Jong, D. F. Kooistra, A. D. Wieggersma, G. L. van der Bij, K. D. Boersma, A. v. der Mark, K. v. d. Zwaag, Dirk Reitsma, R. Y. Poortinga, K. D. Talma, T. Akkerman, H. Sikkema, J. Talstra, E. L. Talstra, B. M. v. d. Hoek, S. E. Bergsma, J. Jellema, H. M. Woodstra, M. A. de Vries, Th. P. Jellema, P. P. Hellinga, A. Feddema, T. Epema, G. Ferwerda, F. J. Helder, D. S. Terpstra, K. J. Halbesma, W. L. v. d. Bij, W. R. Wiersma, J. D. de Groot, W. J. van Dijk, D. F. Rintjema, S. v. d. Wal, S. S. de Vries, J. J. Bonnema, P. P. de Groot, B. A. Krol, J. B. v. Dijk, E. T. Straatsma, J. S. Tuininga; E. C. Kaspersma, Jacob J. v. d. Veen, Wm. Hellema.

Geregistreerd te Dokkum 29 December 1900, deel 54, folio 86 recto, vak 4.
